

Waardevolle Verhale

Die Waarde van Toewyding

Die verhaal van Albert Schweitzer

deur Spencer Johnson, M.D.

Lank, Lank Gelede

Nie so baie lank gelede was 'n jong student genaamd Albert Schweitzer op pad huis toe van die universiteit af vir sy lente vakansie.

"Dit is so mooi hier!" het hy vir homself gesê toe hy in die piep klein dorpie in Elsas aankom waar sy pa die predikant was. Hy kon lila ruik wat blom en hy het geweet dat die appel boomgaard daar naby sag van bloeisels was.

Albert het gehaas so vinnig as wat sy bene hom sou dra na die huis waar sy ouers gewoon het. Hy het sy ma omhels en sy pa se hand geskud. Toe gaan hy op na die boonste verdieping om sy goed in sy eie, sonnige slaapkamer onder die dakrand te sit.

Albert het daardie aand laat wakker gesit en met sy ouers gesels, so hy het die volgende oggend laat geslaap. Toe hy wakker word, kom die son deur die venster en die bye het tussen die blomme in sy ma se tuin gegons.

Albert het gelukkig gevoel, hy was so bly dat hy nie langer in die bed kon lê nie. Hy het opgestaan en sy klere aangetrek, en hy het uit gegaan om in die bos naby die dorpie te gaan stap.

Hy het nie ver gegaan toe hy 'n jammerlike tjank geluid gehoor het nie. Dit het van die kreupelhout naby die paadjie gekom.

“Een of ander diertjie het seergekry,” het Albert gesê. Hy het gebuk om 'n braambos eenkant toe te stoot, en hy het gesien dat 'n jong jakkals in 'n valstrik gevang was.

"Toe nou," het Albert gesê, "jy hoort sekerlik nie in 'n valstrik op so 'n mooi lente oggend nie."

Albert het die jakkals bevry, en hy het gekyk hoe die jakkals in die bos in 'n oorhaaste vlug gejaag het.

"Arme wese," het Albert gesê. "Sy lewe is vir hom net so kosbaar soos myne vir my. En hoekom nie? Alle lewe is kosbaar."

Albert stop toe vir 'n paar minute en dink aan die lewe. Hy het veral aan sy eie lewe gedink, en hoe goed dit was. Hy het 'n goeie gesin gehad, en hulle was lief vir hom. Hy was sterk en gesond. Hy was 'n talentvolle musikant en 'n briljante student.

“Ek het soveel geskenke gekry,” het Albert vir homself gesê. "Hoe kan ek hulle as vanselfsprekend aanvaar? Ek moet hulle deel.”

Albert het toe gewonder hoe hy sy gawes sou deel. "Ek is nou een en twintig," het hy na 'n rukkie gesê. "Ek sal myself nege jaar gee. Gedurende daardie nege jaar sal ek al my talente ontwikkel. Dan, wanneer ek dertig is, sal ek myself daaraan toewy om ander mense te dien."

Albert het op gekyk. Hy het vir 'n oomblik gedink dat die jakkals nog daar was en van onder die braambos af kyk. "Wat dink jy, Reynard?" het hy gesê. "Is dit nie 'n goeie plan nie?"

“Dit is die soort plan wat 'n jong man op 'n lieflike lentedag maak,” het die jakkals gesê. "Teen die tyd wat jy dertig is, sou jy dit vergeet het. Jy sal die dinge doen wat alle mans doen. Jy sal mooi klere dra en geld maak en wonder hoekom jy nie meer bekend is nie.”

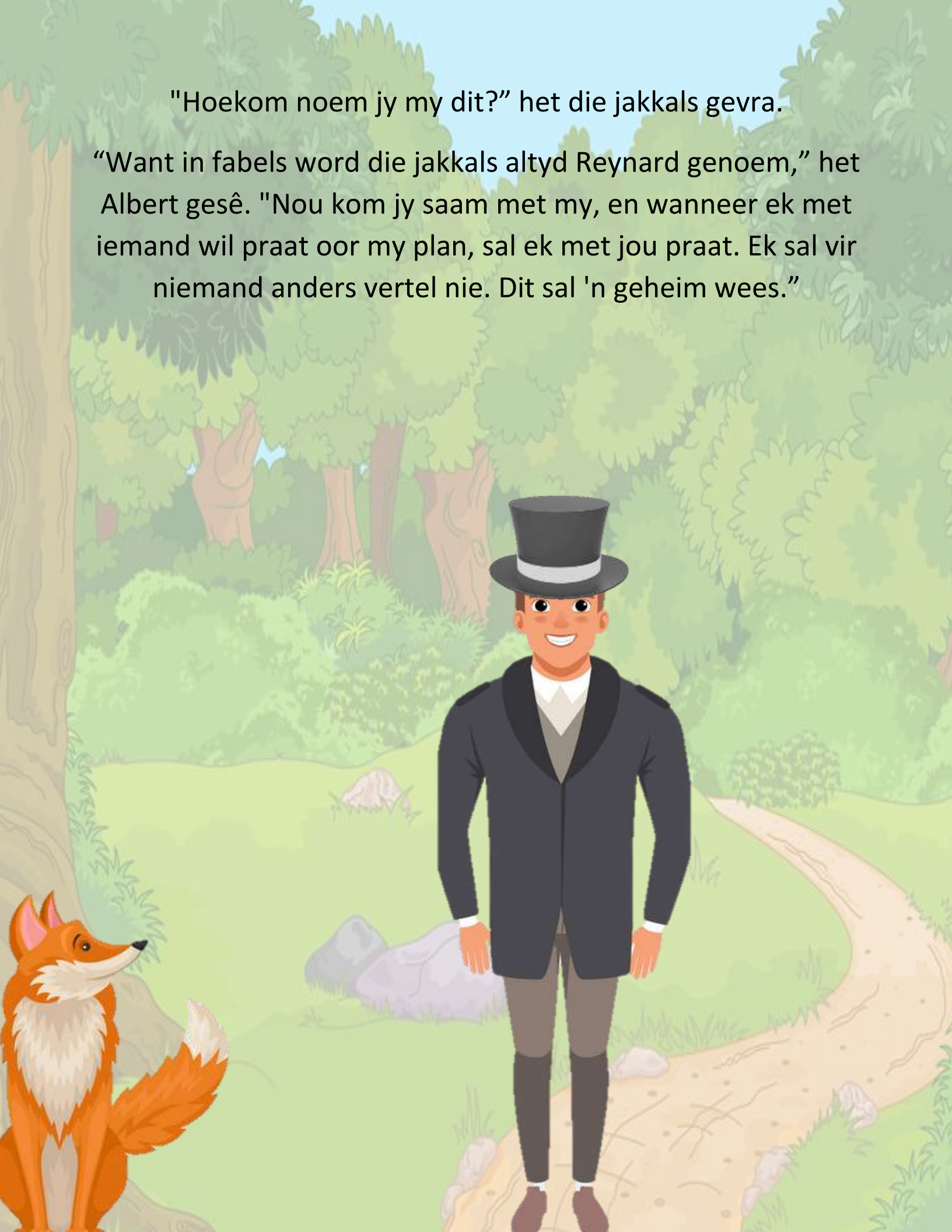
Albert het gelag. Hy het geweet dat die jakkals nie regtig met hom gepraat het nie. Hy het geweet hy luister na sy eie innerlike self. Dit het hom gewaarsku om standvastig te wees. Hy besluit toe dat hy miskien altyd die jakkals moet onthou, sodat hy nooit sy besluit kan vergeet nie.

"Hoekom noem jy my dit?" het die jakkals gevra.

"Want in fabels word die jakkals altyd Reynard genoem," het Albert gesê. "Nou kom jy saam met my, en wanneer ek met iemand wil praat oor my plan, sal ek met jou praat. Ek sal vir niemand anders vertel nie. Dit sal 'n geheim wees."

"Dit moet 'n geheim wees," het die jakkals gesê. "As jou ouers jou nou kon hoor, sou hulle die dokter laat roep om te kyk of jy 'n vreemde siekte opgedoen het."

Albert het weer gelag.

Toe was hy huis toe en hy het nie 'n woord vir sy ouers oor sy besluit gesê nie. En in die nege jaar wat op daardie helder lente oggend gevolg het, het Albert baie dinge gedoen wat die meeste jong mans nooit gedoen het nie.

Hy het 'n bekende orrelis geword en konserte gehou in die groot kerke waar daar wonderlike ou orrels was.

Hy het 'n predikant geword net soos sy pa, en elke Sondag het hy dienste in 'n kerk in Straatsburg gehou.

Hy het 'n boek oor orrels geskryf en 'n boek oor die groot komponis, Johann Sebastian Bach. Hy het ander boeke oor teologie en filosofie geskryf. Hy was selfs die hoof van 'n kollege.

"Albert Schweitzer is 'n genie," het mense gesê. "Hoe kry hy tyd om al die dinge te doen wat hy doen? Slaap hy nooit?"

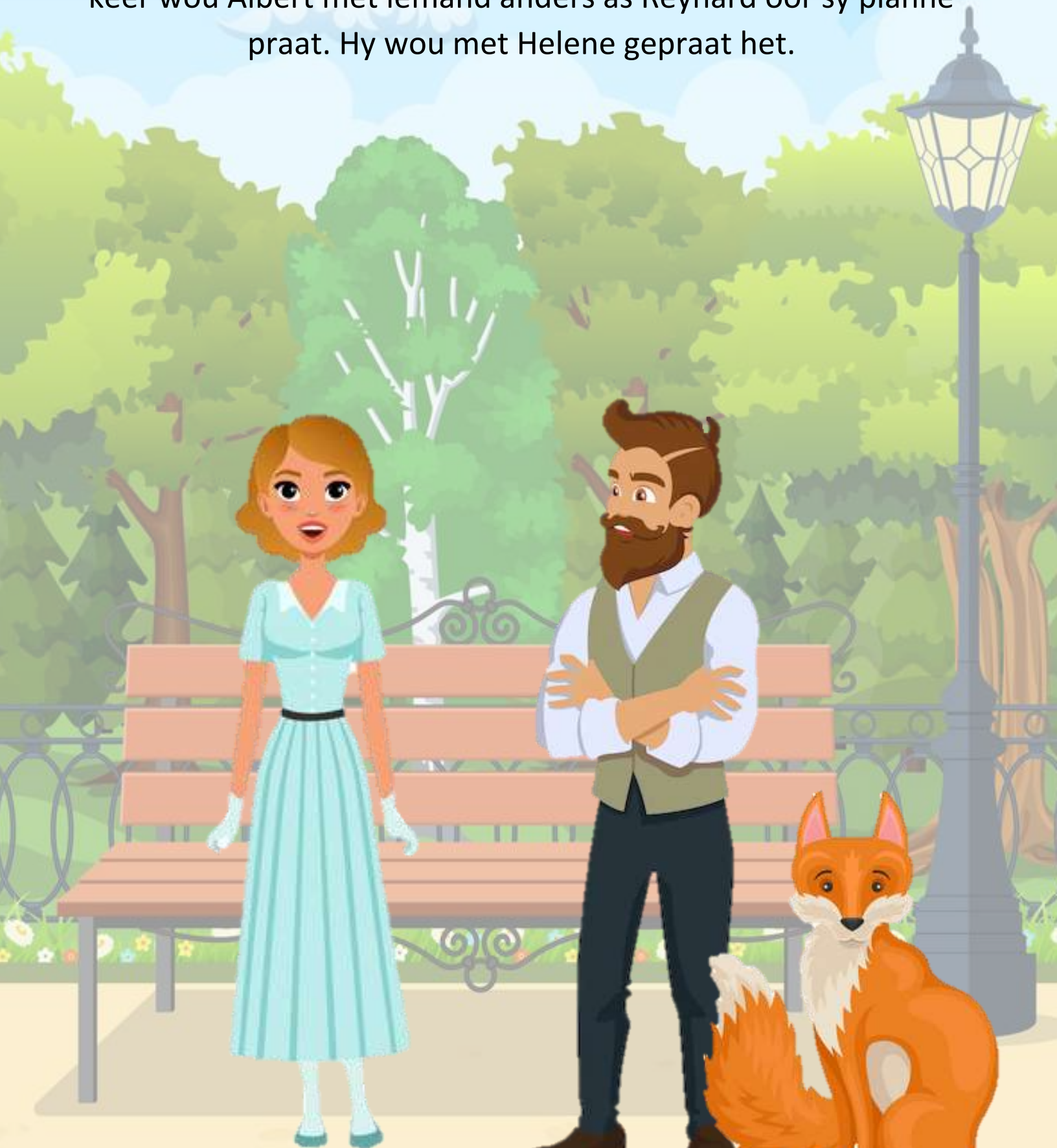
"Nie baie nie, is ek bevrees," het Reynard altyd geantwoord. Die jakkals sal gaap wanneer hy dit sê, en niemand sal aandag aan Reynard gee nie. Miskien was dit omdat niemand behalwe Albert Reynard ooit gesien het nie.

Gelukkig was Albert baie sterk. Hy kon aan gaan sonder baie slaap. Maar toe hy in sy middel twintigs was, het iets gebeur wat hom laat bekommer en het gewonder.

Weet jy wat dit was?

Dit was 'n ontmoeting met 'n meisie. Haar naam was Helene, en sy was baie mooi, met donker oë en donker hare. Vir die eerste keer wou Albert met iemand anders as Reynard oor sy planne praat. Hy wou met Helene gepraat het.

“Maar sal sy verstaan?” het hy gevra.

Reynard het gegiggel. "Nee," het hy gesê, "Sy sal dink jy is gek en sy sal waarskynlik nooit weer met jou praat nie."

Ek is bevrees ek kan dit nie help nie," het Albert gesê. "Ek moet haar vertel."

Maar voordat Albert kon besluit wat om te sê oor sy besluit om sy lewe aan ander toe te wy, het hy 'n uiters verbasende ding oor Helene geleer.

"Ek is baie geseënd," het sy eendag gesê. "Ek het goeie gesondheid en 'n goeie gesin, en ek is nie dom nie. Ek het besluit dat ek hierdie goed nie as vanselfsprekend kan aanvaar nie. Ek moet hulle deel. So, wanneer ek vyf en twintig is, gaan ek myself daaraan toewy om ander mense te dien.

Ek gaan verpleegkunde studeer."

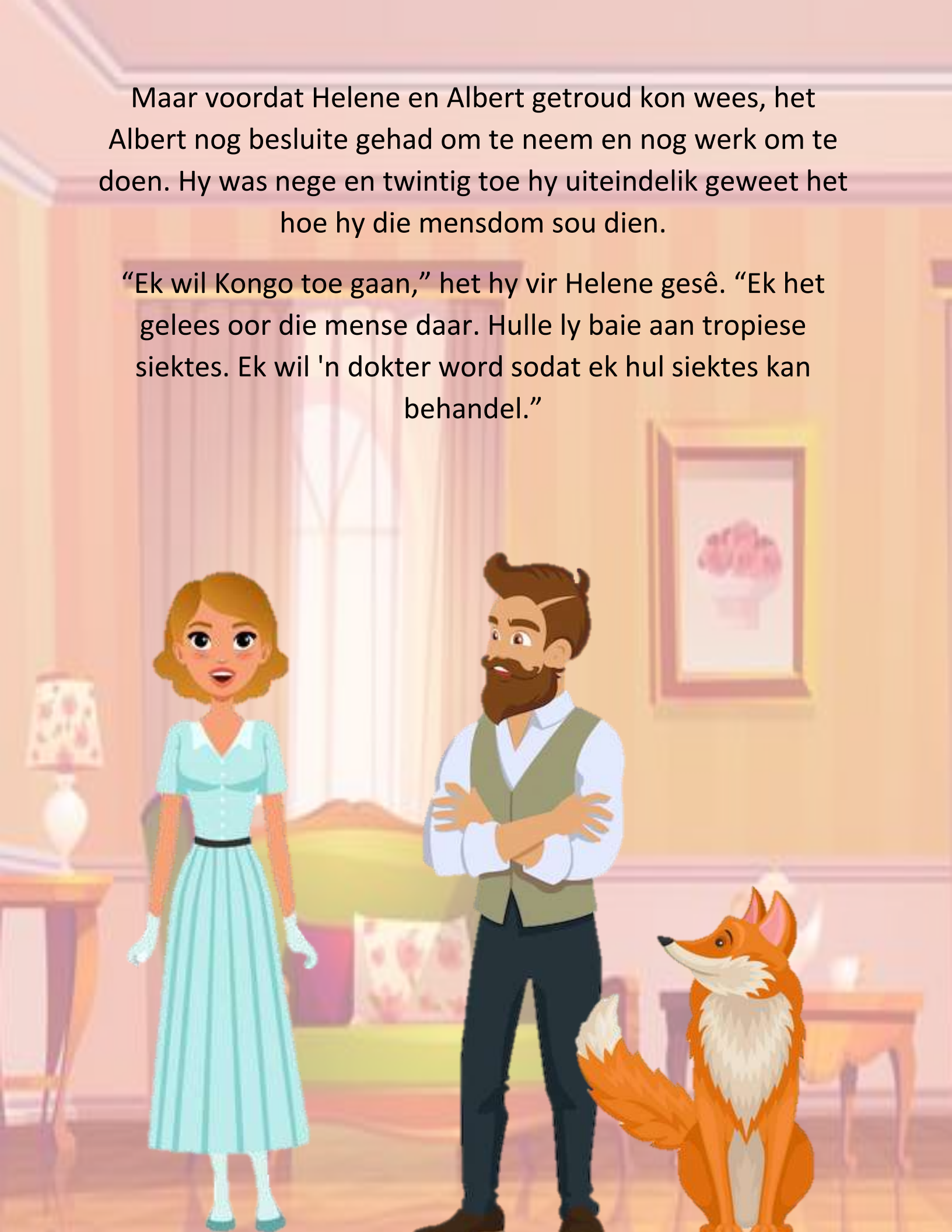
Albert was lus om hande te loop. Hy was lus om te sing. Hy het ook gevoel dat hy dalk vir Helene sou vra om met hom te trou, en mettertyd het hy dit gedoen.

Maar voordat Helene en Albert getroud kon wees, het Albert nog besluite gehad om te neem en nog werk om te doen. Hy was nege en twintig toe hy uiteindelik geweet het hoe hy die mensdom sou dien.

“Ek wil Kongo toe gaan,” het hy vir Helene gesê. “Ek het geles oor die mense daar. Hulle ly baie aan tropiese siektes. Ek wil 'n dokter word sodat ek hul siektes kan behandel.”

"'n Dokter?" het Helene uit geroep. "Maar dit sal beteken dat jy nog ses of sewe jaar gaan deur bring as 'n mediese student!"

Dit het te veel gelyk vir selfs Helene om te verstaan. Maar sy het gesien dat Albert vasbeslote was, en sy het hom nie probeer oorreed om dinge op 'n makliker manier te doen nie. So het Albert aan sy ouers en aan sy goeie vriende geskryf. Hy het vir hulle gesê dat hy die Universiteit van Straatsburg as 'n mediese student sou betree.

"Jy het jou verstand verloor!" het sy vriende gesê.

"Ek glo nie so nie," het Albert gesê.

Toe skuif hy sy goed uit die helder, vrolike kamers wat syne was toe hy skoolhoof van 'n kollege was. Hy het in 'n armoedige kamertjies hoog in 'n dak kamer in getrek. En hy het aan die werk gespring.

Gou het hy geweet van vaal, draftige laboratoriums en lang, eentonig lesings. Hy het ure gespandeer om anatomie en chemie te studeer.

Wanneer hy te moeg geword het, het hy by 'n kerk naby die universiteit in gegaan en die orrel gespeel. Dit het hom altyd verfris.

Kort voor lank het hy weer konserte gehou en nog boeke geskryf.

Tog het hy so hard gestudeer soos enige student aan die universiteit.

"Soms is ek jammer dat ek jou ooit ontmoet het," het Reynard vir hom gesê. "Jy laat my soos 'n lui jakkals voel."

"Jy is 'n lui jakkals," het Albert geantwoord, "en ek is 'n stewige landbewoner. Ek is sterk soos 'n perd. 'n Bietjie ekstra werk sal my nooit seer maak nie."

Die ekstra werk het Albert nie seer gemaak nie. Inderdaad, dit het gelyk of dit hom net sterker gemaak het.

"Hoe vreemd," het een van sy professore gesê. "Hoe meer hy doen, hoe meer lyk dit dat hy in staat is om te doen."

"Dis omdat hy so toegewyd is," het 'n ander man gesê. "Hy sit al sy hart – al sy energie – in sy werk en sy musiek. Hy doen niks half nie, hy kan aansienlik baie doen."

Albert het sy eksamens in 1911 geslaag, en vir 'n jaar was hy 'n intern. Toe het hy hom aan die Parys se Sendinggenootskap voorgelê.

"Ek wil na Afrika gaan," het hy gesê, "en ek het julle hulp nodig. Ek is 'n dokter. Stuur my na 'n plek waar daar 'n hospitaal is en ek sal geen salaris vat nie. Ek het baie boeke geskryf, en ek kan leef van die geld wat na my toe kom van die uitgewers van daardie boeke."

"Ek dink nie hulle gaan so 'n aanbod kan afwys nie," het Reynard die jakkals gesê.

Reynard was heeltemal reg. Die lede van die Sendinggenootskap het Albert se aanbod aanvaar. Hy het hom na Straatsburg gehaas om vir Helene die goeie nuus te vertel.

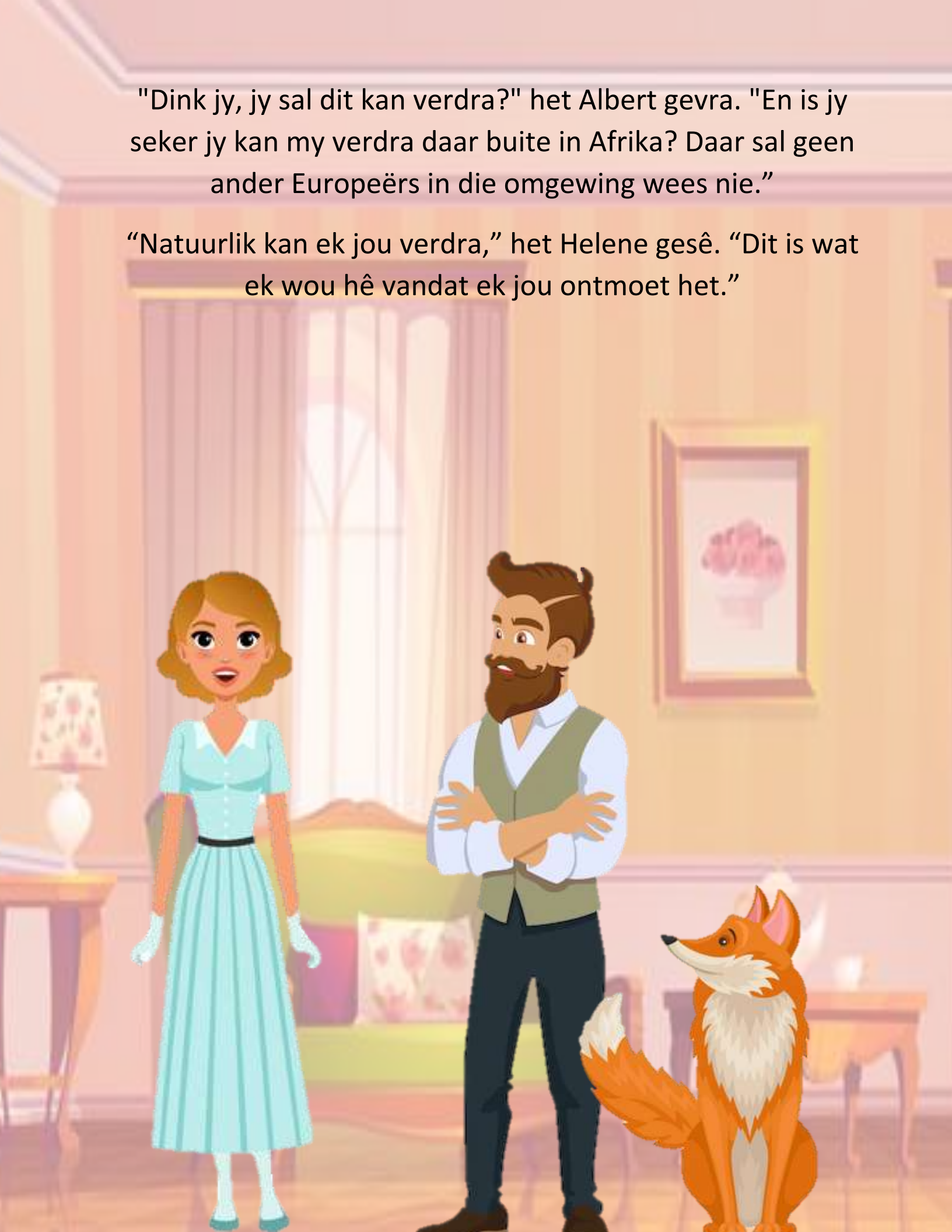
"Hulle gaan my na 'n plek met die naam Lambaréné stuur,"
het hy gesê. Hy het 'n kaart wat hy saam gebring het oop
gemaak sodat Helene kon sien waar dit was - op 'n rivier
genaamd die Ogowe in 'n land met die naam Gaboen. Dit
was aan die weskus van Afrika.

"Dis amper by die ewenaar," het Helene gesê. "Dit gaan
vreeslik warm wees daar."

"Dink jy, jy sal dit kan verdra?" het Albert gevra. "En is jy seker jy kan my verdra daar buite in Afrika? Daar sal geen ander Europeërs in die omgewing wees nie."

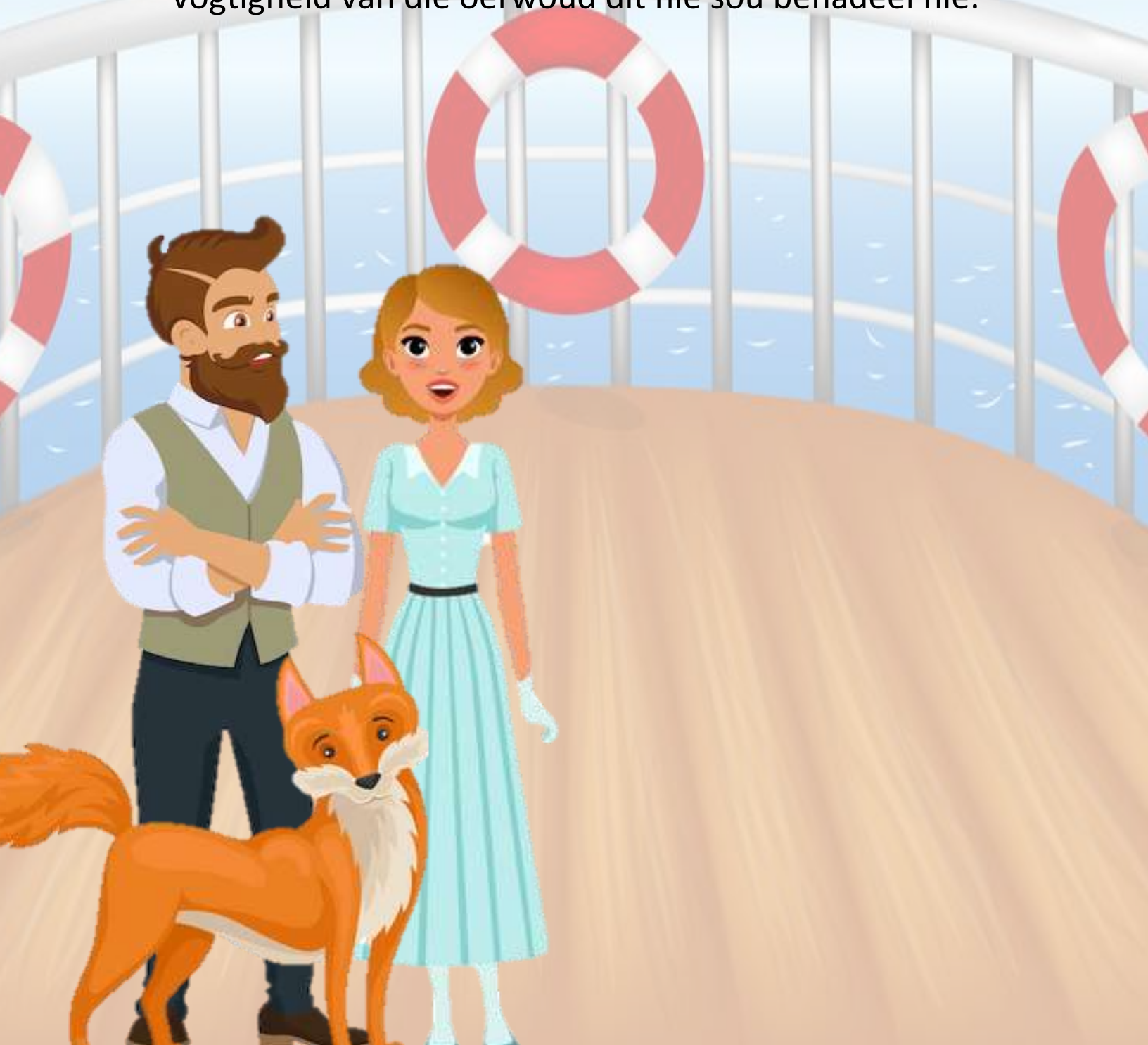
"Natuurlik kan ek jou verdra," het Helene gesê. "Dit is wat ek wou hê vandat ek jou ontmoet het."

Albert en Helene is dus getroud. Binne 'n paar maande was hulle aan boord van 'n stoomboot op pad na Afrika.

Albert en Helene het kratte en bale en bokse vol medisyne en voorrade vir hul hospitaal gehad. In een baie groot krat was 'n spesiale klavier wat die Parys Bach genootskap aan Albert gegee het. Dit is met lood uit gevoer sodat die vogtigheid van die oerwoud dit nie sou benadeel nie.

By die mond van die Ogowe rivier was daar 'n dorp met die naam Kaap Lopez. Toe hul stoomboot daar gedok het, het Albert en Helene - en al hul bokse en bale en kratte - aan boord van 'n kleiner boot gesit. Dit was 'n klein rivier stoombootjie wat hulle amper tot by hul bestemming by Lambaréné sou neem.

"Die laaste paar kilometer sal ons per kano ry," het Albert gesê.
Hy het die seekoeie in die rivier dop gehou.

"Ek dink nie ek gaan daarvan hou nie," het Reynard gesê.

Die jakkals het saam met Albert en Helene gekom, en nou het hy nie soos 'n gelukkige, dartelende jong jakkals gelyk nie. Hy het soos 'n bang jakkals gelyk. Hy het die donker woude al langs die oewer van die rivier gesien. Hy het die wilde diere gesien wat in die skemer onder die bome beweeg het.

Toe hulle 250 myl van Kaap Lopez af was, het hulle die rivier stoomboot verlaat en in die kano's geklim wat hulle tegemoet gekom het.

"Ons sal jou voorrade agter jou aan stuur sodra ons meer kano's en meer manne kry om te roei," het die kaptein van die rivier stoomboot belowe. "Wat jou klavier betref - wel, ons sal die beste doen wat ons kan. Dit gaan nie maklik wees nie. Dit weeg drie ton!"

As ons sonder musiek in die bos moet leef, dan is dit wat ons sal doen," het Albert gesê. Toe gaan hy en Helene verder in die boomkano.

Ek het 'n beskaafde jakkals geword," het Reynard gesê. "Ek is nie seker of ek dit alles goedkeur nie."

Albert het geen aandag gegee nie. Hy was nou ywerig. Hy kon nie wag om die hospitaal te sien waar hy sou werk om die lydende mense van Afrika te help nie. Uiteindelik, wat soos 'n ewigheid gevoel het, het sy kano om 'n draai in die rivier gegaan. 'n Lang man in die neus van die kano het vorentoe gewys. "Dit is Lambaréné," het hy gesê.

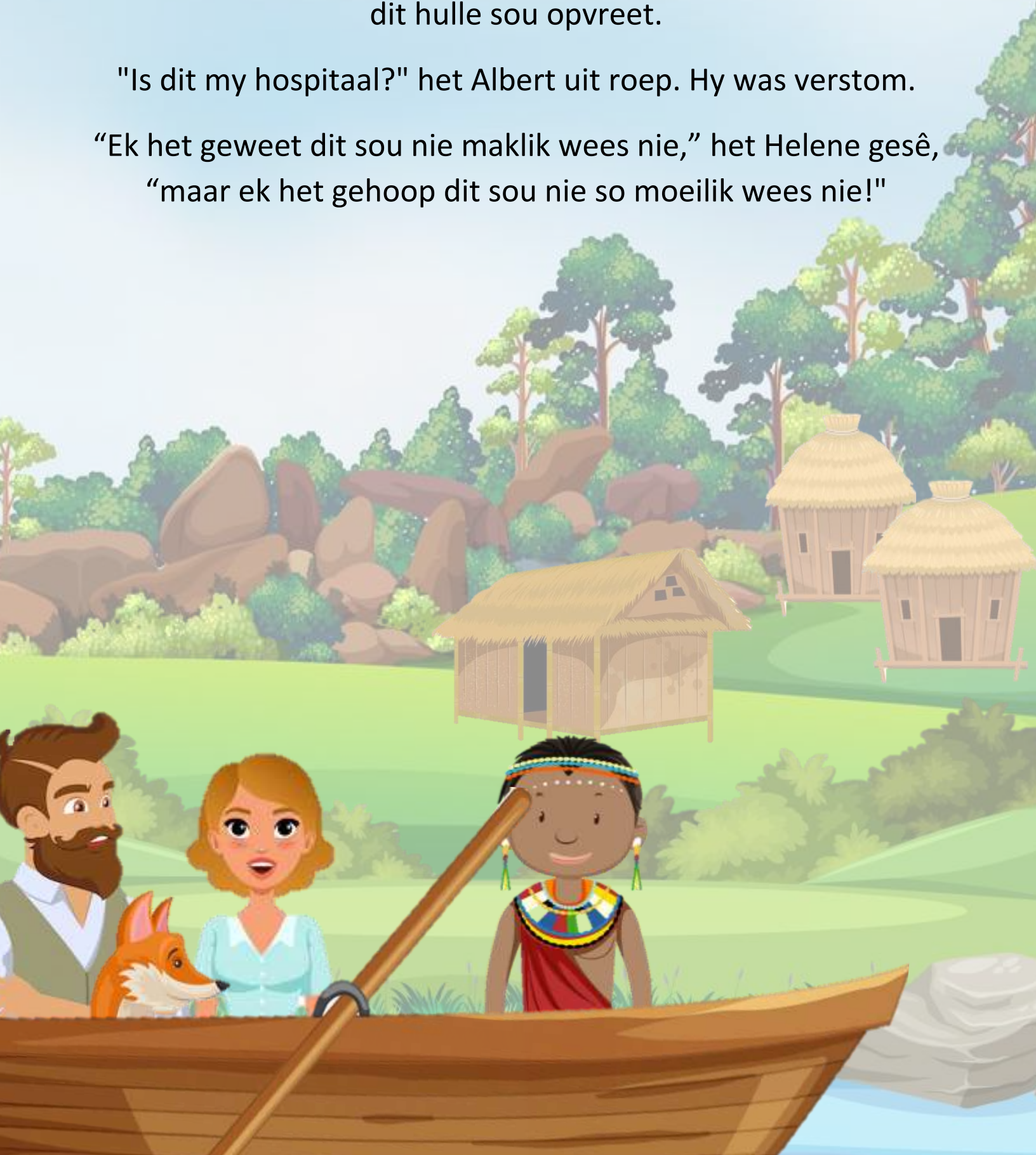
Wat dink jy het Albert gesien?

Hy het 'n oop plek op die rivier oewer gesien. Daar was 'n paar tuimelhutte, en die woud het gelyk of dit naby hulle indruk asof dit hulle sou opvreet.

"Is dit my hospitaal?" het Albert uit roep. Hy was verstom.

"Ek het geweet dit sou nie maklik wees nie," het Helene gesê,
"maar ek het gehoop dit sou nie so moeilik wees nie!"

Daardie aand het Albert en Helene in 'n huisie in die oopte geslaap. Dit is op stelte gebou sodat, wanneer die rivier opkom, dit nie meegesleur sou word nie.

Baie verstandig!" het Reynard gesê. Hy kyk na die diertjies wat op die vloer rond gehardloop het, en hy trek sy neus op, "As hulle maar net 'n manier gevind het om die spinnekoppe en die kakkerlakke en die duisendpote uit te hou."

Albert het gesug. "Jy is reg," het hy vir Reynard gesê. "Ek gee glad nie om vir die duisendpote nie. Maar moenie dink ek gee op nie. Ek gaan net hier bly. En omdat daar regtig nie 'n hospitaal is nie, gaan ek een bou!"

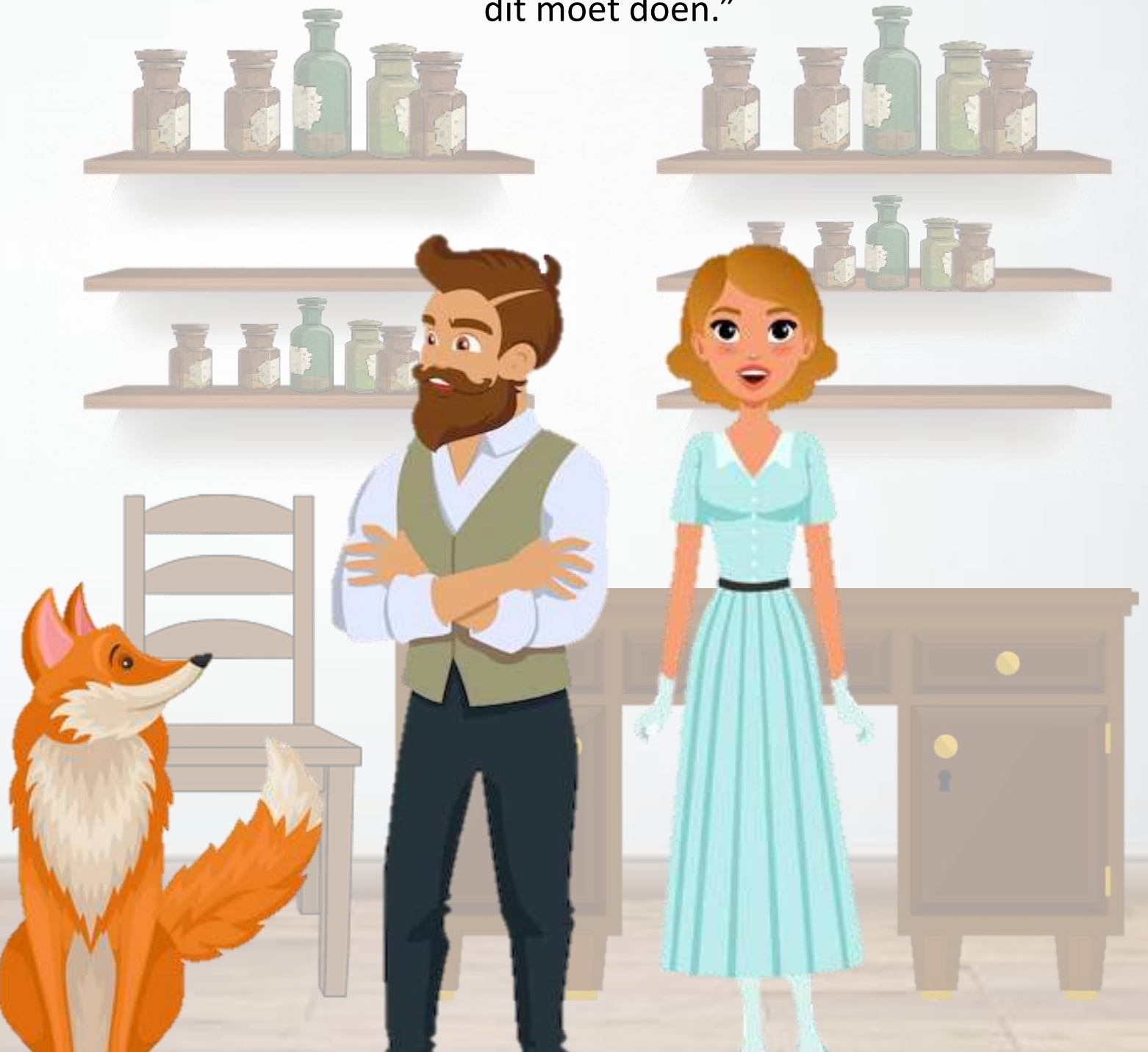
Die volgende dag was Albert en Helene aan die werk. Daar was 'n ou hoender huis in die oopte, en hulle het besluit dat dit hul kliniek sou wees.

Hulle het die vloer skoon gegee en die mure afgegee. Toe het Albert
rakke gebou sodat hy 'n plek het om sy medisyne te sit.

"Netjies genoeg," het Reynard gesê, "maar nie baie soos die
laboratoriums in Straatsburg nie, is dit?"

Albert skud sy kop. "Ook nie baie soos die hospitaal waar ek 'n
intern was nie, maak nie saak nie. Totdat ons iets beter kan bou, sal
dit moet doen."

Ek het gedink jy sal dit sê," het die jakkals verklaar. "Dit is wat 'n toegewyde man sou sê. En dit lyk of jy dit net betyds klaar gemaak het."

"Betyds vir wat?" het Albert gevra.

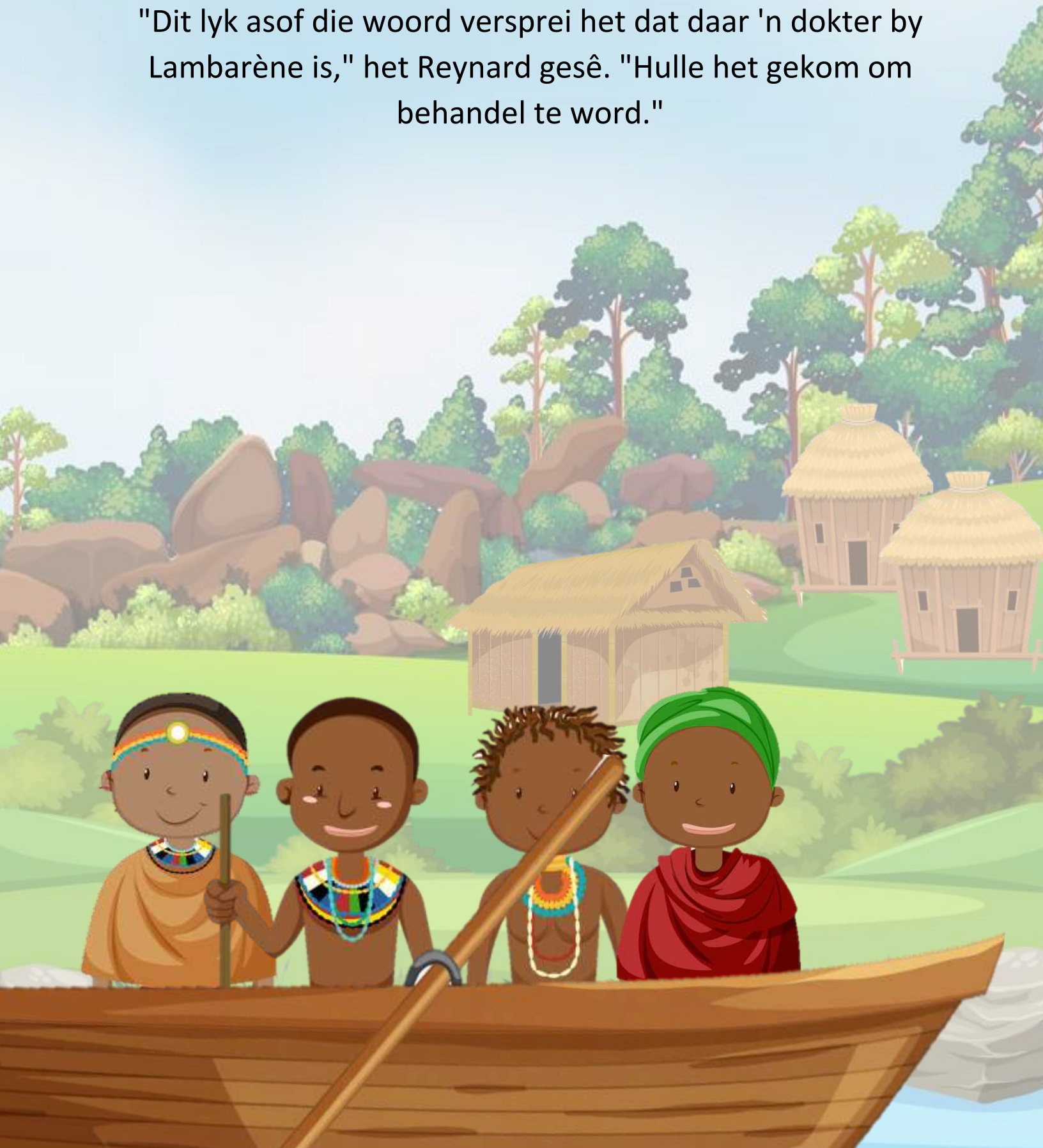
"Kom kyk," het Reynard gesê.

Die jakkals draf na die deur van die hoender huis. Albert volg hom en kyk uit op die rivier.

Daar was kano's - dosyne kano's. In elke kano was daar verskillende mense.

"Dit lyk asof die woord versprei het dat daar 'n dokter by Lambarène is," het Reynard gesê. "Hulle het gekom om behandel te word."

"Maar....maar daar is so baie!" het Albert uit geroep, terwyl die eerste van die siek mense deur sy vriende vorentoe gehelp was.

"Jy wou nie alleen medisyne beoefen nie, wou jy?" het die jakkals gevra.

Albert het 'n kampbed vir 'n operasie tafel gebruik. Helene het hom bygestaan terwyl hy gewerk het.

Baie van die pasiënte het hulself beseer deur in die mahoniewoude te werk, bome te sny en stompe te dra. Sommige het malaria gehad. Sommige het disenterie gehad. Sommige het slaapsiekte gehad, wat deur die byt van 'n tsetsevlug versprei is. Tensy Albert hulle kon help, sou die slagoffers in 'n koma gly en nooit weer wakker word nie.

"So baie om te doen," het Albert gesê ná sy eerste dag in die tydelike hospitaal.

"Jy weet wat jou professore altyd oor jou gesê het," het Reynard hom herinner. "Hoe meer jy doen, hoe meer kan jy doen, want jy sit jou hart daarin."

Net toe kom 'n lang, aantreklike inheemse man na Albert toe.
"Die dokter wil hulp hê?" het die man gevra. Hy het in Frans
gepraat.

"My naam is Josef," het die man gesê. "Joseph Azoawami. As
jy wil, sal ek jou assistent wees, ek is 'n sterk man en ek weet
baie dinge."

Albert het geglimlag. " Wat weet jy, Josef?" het hy gevra.

"Ek weet hoe om Engels en Frans te praat," het Joseph gesê.

"Ek kan ook agt verskillende Afrikatale praat. En as jy vir my iets vertel, sal ek dit nie weer vergeet nie."

"Baie goed," het Albert gesê. "Ons sal sien watter soort assistent jy sal maak."

Die lang man glimlag. "Ek sal in die oggend kom," het hy belowe. "Ek sal jou wys. Jy sal baie bly wees."

Hy het om gedraai en oor die oop plek weg gegaan. Reynard die jakkals kom en leun teen Albert se been. "Ek het 'n gevoel dit is die begin van 'n lang vriendskap," het hy gesê.

Reynard was reg, soos hy dikwels bewys het. Josef het baie dinge geweet wat vir Albert en Helene nuttig was.

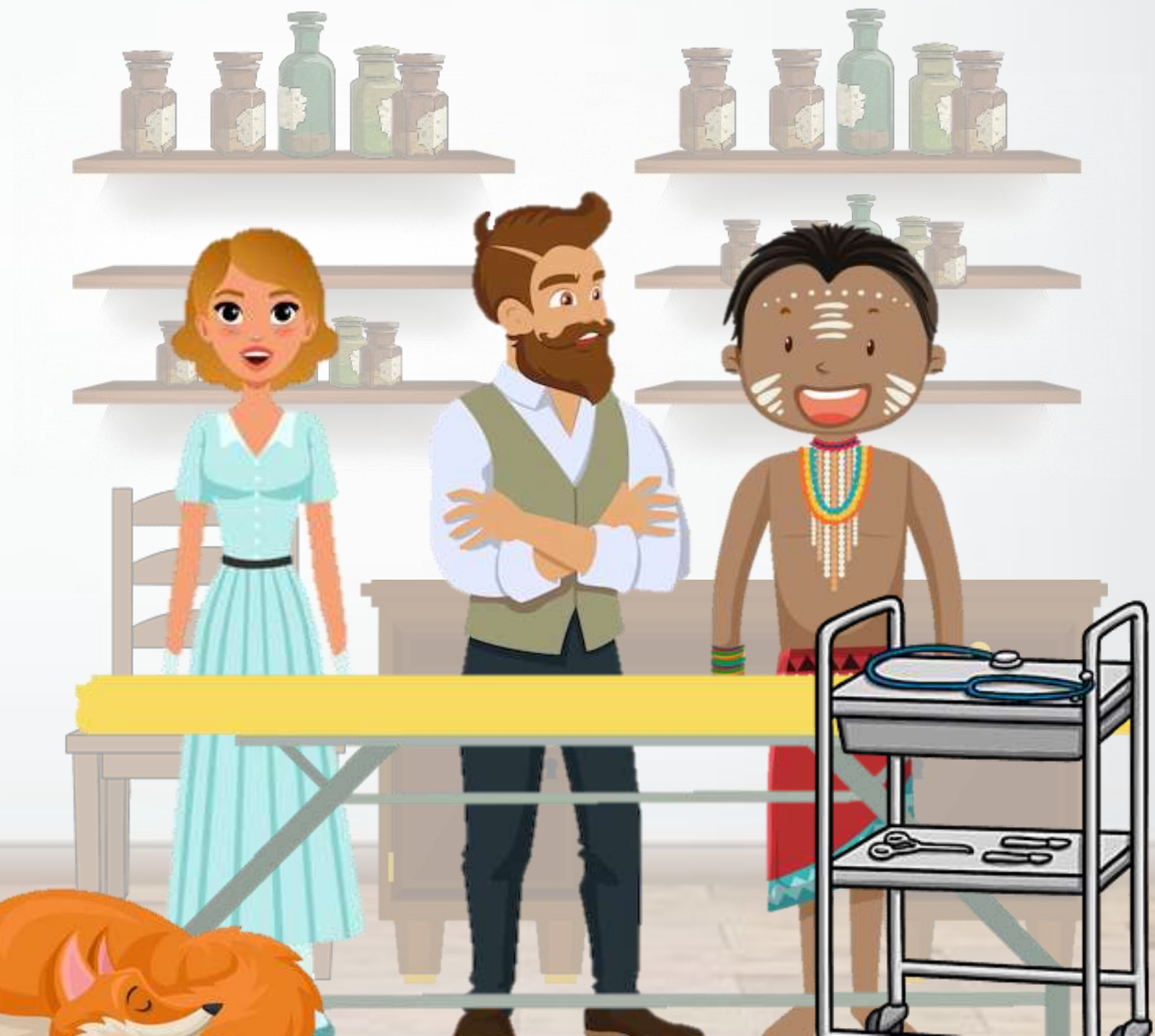

Hy was 'n kok, so hy het 'n bietjie anatomie geken. Dikwels het hy goed gesê soos: "Hierdie man het pyn in sy skaapboud." Dan sal Albert hom voorstel hoe 'n skaapboud lyk, en hy sal weet waar die pyn moet wees.

Josef kon nie lees nie, maar hy het geweet uit die vorm van die skrif op 'n medisyne bottel wat daarin was. Gou het hy geleer presies wat om vir die pasiënte te gee wat na Albert se hospitaal gekom het.

Hy het ook geleer hoe om tydens operasies te help. Helene sou gereed wees met die teater wanneer 'n pasiënt vir operasie ingebring word. Josef het bygestaan. Hy was baie skoon en baie geskrop en baie trots. Hy het rubber handskoene gedra en instrumente aan Albert oorhandig.

Mettertyd het al Albert se voorraad gekom. Hulle is gebring
deur groot kano's wat uit die stamme van reusebome gemaak
was.

Selfs die drie ton klavier het gekom en is in Albert se huisie in gedra. Wanneer Albert moeg was - en hy was dikwels - het hy by die instrument gesit en gespeel.

"Jy het dit vroeër gedoen toe jy moeg was om medies te studeer," het Reynard gesê.

"Ek is nou meer moeg as tevore," het Albert gesê. "Ek is hartseer. Ek voel dat daar 'n swaar gewig op my hart lê. Reynard, hier is soveel siekte en pyn, en pyn is 'n erger ding, selfs as die dood."

Jy hoef nie hier te bly nie," het Reynard hom herinner. "Jy kan weer huis toe gaan, niemand sal jou kwalik neem nie."

"Ek kan nie weer huis toe gaan nie," het Albert gesê. "Ek moet hierdie mense help. Hulle is my broers. Boonop, wat is my lewe werd as ek dit nie toewy aan iets wat manjiefek en moeilik is nie? Watter soort mens kan net gemaklik wees?"

"Nie jy nie, dit is verseker!" het Reynard gesê.

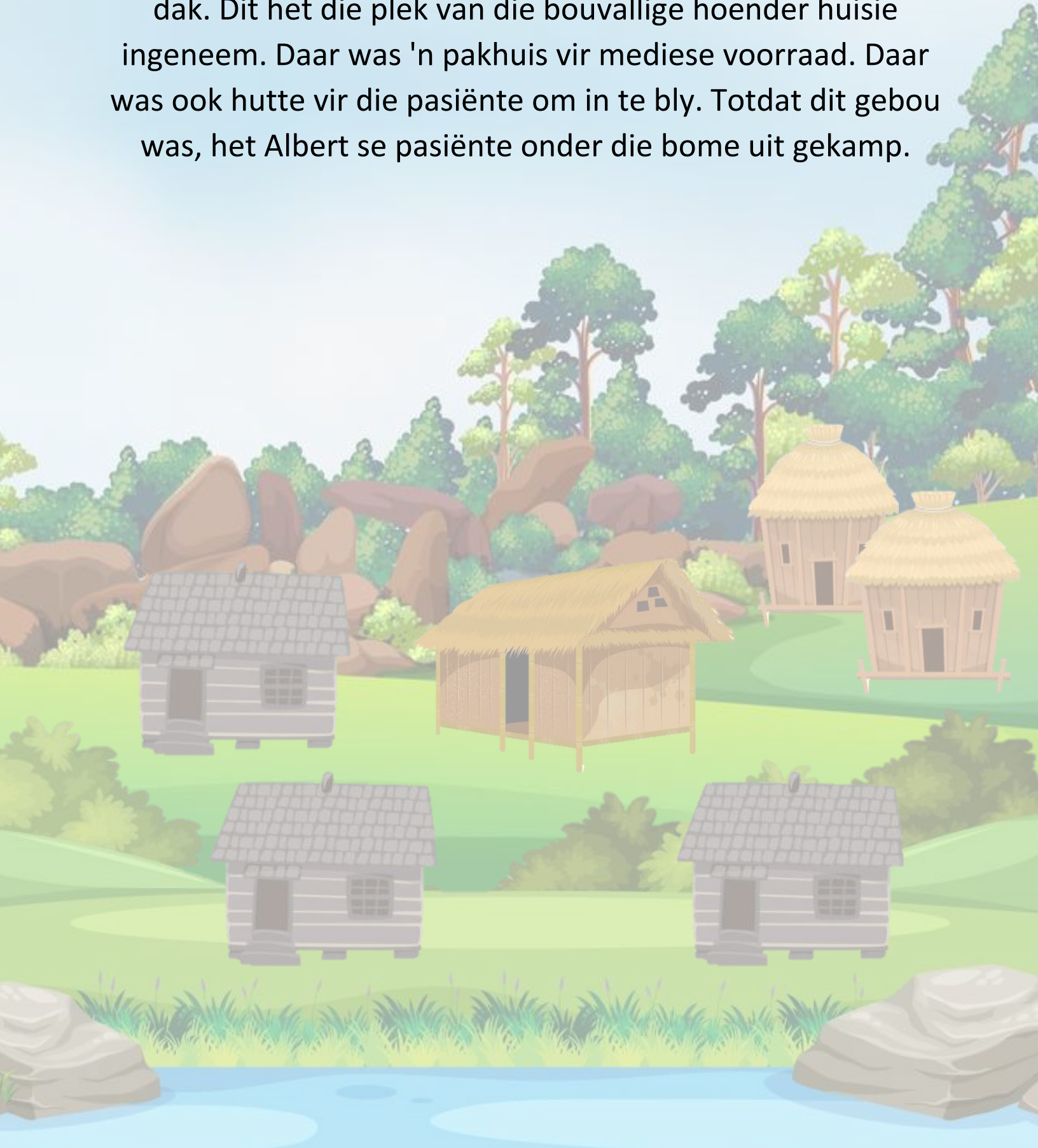

Albert het toe met meer gees gespeel, en hy het wonderlike, verpletterende, wonderlike akkoorde geslaan. Toe staan hy op en gaan uit om nog te werk. Dit was soos dit op mediese skool was. Hoe meer hy gedoen het, hoe meer kon hy doen.

Binne 'n paar maande was daar meer geboue in die hospitaal se oop plek. Een is gemaak met sink mure en 'n dak. Dit het die plek van die bouvallige hoender huisie ingeneem. Daar was 'n pakhuis vir mediese voorraad. Daar was ook hutte vir die pasiënte om in te bly. Totdat dit gebou was, het Albert se pasiënte onder die bome uit gekamp.

"Ek dink ons het 'n baie goeie hospitaal," het Joseph trots gesê. "Ek dink in die hele Afrika is daar nie baie hospitale so goed soos hierdie een nie. Ek dink die eerste assistent van die dokter by Lambaréné moet 'n vrou hê."

"'n Goeie idee, Joseph," het Albert gesê. "Hoekom het jy nie 'n vrou nie?"

"Omdat ek nog nie genoeg geld gespaar het om een te koop nie," het Joseph gesê.

Albert was nie verbaas nie. Hy het geweet dat 'n man in daardie tyd in Gaboen 'n vrou moes koop as hy een wou hê. Maar hy het na Josef se voete gestaar.

"Joseph, jy dra 'n paar blink nuwe stewels." hy het gesê. Hoekom het jy geld spandeer vir die stewels as die eerste assistent van die dokter by Lambaréné 'n vrou nodig het?"

"Want", het Joseph geantwoord, "dit is net reg vir die eerste assistent van die dokter by Lambaréné om stewels te hê".

Toe het Josef weg gegaan om die rivier stoomboot te ontmoet om te sien of daar nuwe voorraad vir die hospitaal gekom het.

Reynard het gelag, "Hy is reg, jy weet," het hy gesê. "Die dokter se assistent moet blink stewels hê. Ek dink miskien moet die dokter se assistent soveel goed hê dat hy nooit genoeg sal spaar vir 'n vrou nie."

Albert het geknik, en hy het nie weer daaraan gedink nie totdat hy Josef van die rivier af gesien terug kom het.

Joseph het gehardloop, en hy was uifers onverskillig oor sy elegante, blink stewels.

"Dokter! Dokter! 'n Verskriklike ding het gebeur!" het hy gehuil.
"Die stoom skip se kaptein het die nuus gebring," het Joseph gesê.
"Ver weg in Europa is daar 'n oorlog."

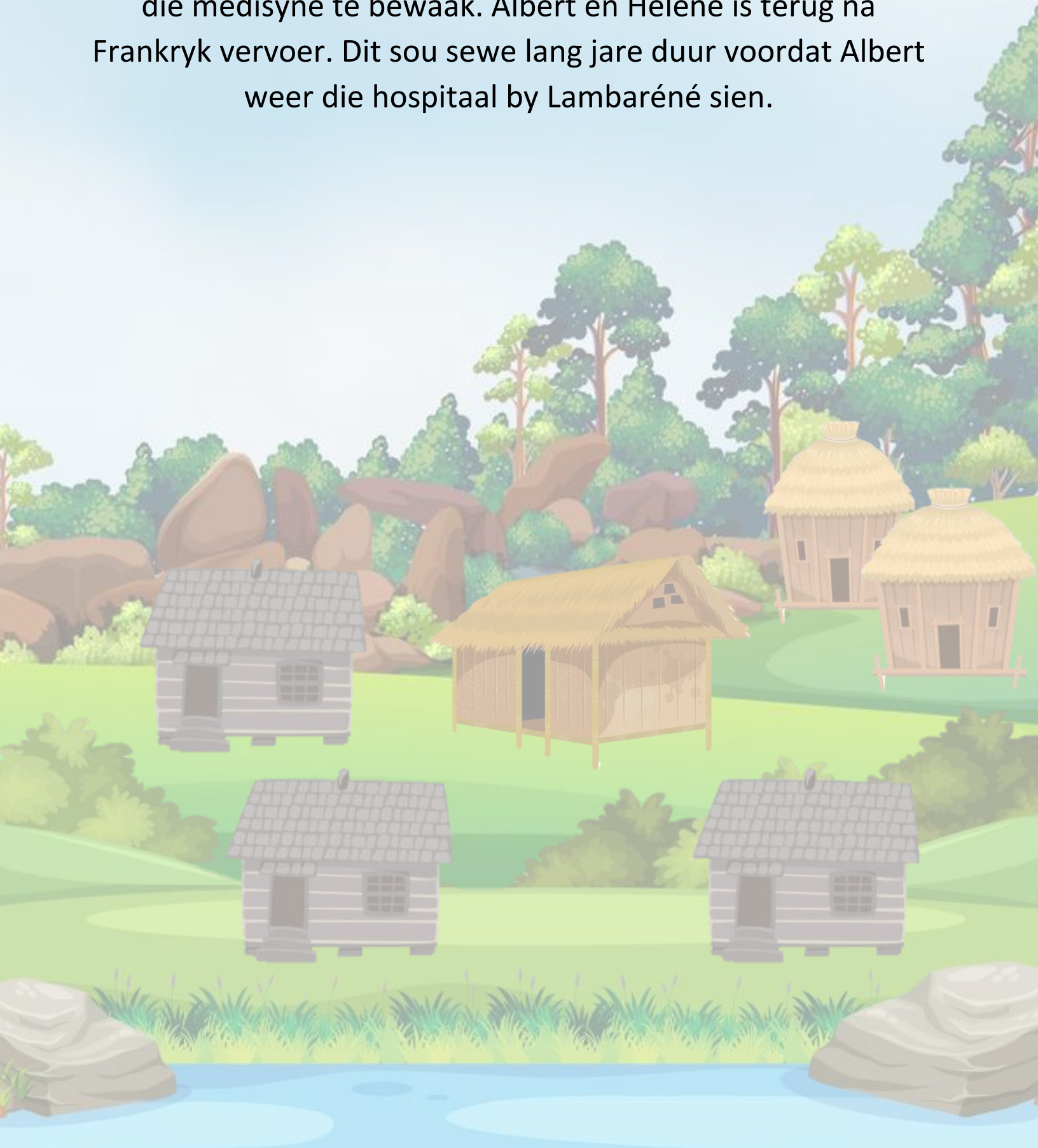

Albert se skouers is gebuig asof hy 'n swaar las gedra het.
Want daar, terwyl hy sy moeilike, toegewyde lewe in Afrika
gelei het, het hy begin glo het dat die lewe heilig was.

Hy het gevoel dat elke mens deel was van hierdie heiligheid.
Hy het geglo dat elkeen van sy pasiënte deel van sy eie lewe
was, en dat selfs diere en insekte en plante en bome heilig was
omdat hulle gelewe het.

Binnekort is die hospitaal by Lambaréné gesluit. Die pasiënte was huis toe gestuur. Net Josef het oor gebly om die medisyne te bewaak. Albert en Helene is terug na Frankryk vervoer. Dit sou sewe lang jare duur voordat Albert weer die hospitaal by Lambaréné sien.

Vir 'n ruk het Albert en Helene in Bordeaux gebly, waar hulle onder bewaking gehou was. Toe is hulle na 'n klooster in die Pireneë verskuif. Daar was baie mense daar wat in die verwarring van die oorlog vas gevang was en wat nie weer by hul huise kon uit kom nie.

"Hier is skoliere, Albert," het Reynard gesê. Natuurlik het die jakkals saam na die klooster gekom. Hy het oral saam met Albert gegaan, en sy blink oë het niks gemis nie. "Hulle het van regoor die wêreld gekom," het die jakkals voortgegaan.

"'n Toegewyde man kan baie by hulle leer."

Wat dink jy het Albert gedoen toe hy dit hoor?

Hy het met die geleerde mense begin praat. Hy het opgewonde geraak oor idees. Hy het oor teologie en filosofie gestry.

"Jy tree weer soos 'n jong student op," het Reynard gesê. "Ek weet!" het Albert geroep. "Dit voel goed om soos 'n jong student op te tree!"

Toe begin Albert weer skryf, en sy musiek te oefen. Wanneer hy geen orrel of klavier gehad het nie, het hy stukke op 'n tafelblad of die bokant van 'n stam vingersetting voorsien. Hy kon altyd die musiek in sy kop hoor.

Die Schweitzers het in 1918 na Duitsland gegaan. Kort na die oorlog het Helene 'n wonderlike geskenk aan Albert gegee - 'n lieflike dogtertjie wat op Albert se vier en veertigste verjaardag gebore was.

"Sal jy nou in Europa bly?" het Reynard gevra. "Jy sal tog nie daardie pragtige baba na Lambaréné neem nie. Jy weet dit is nie gesond daar vir Europeërs nie - of vir enigiemand!"

"Ek sal haar nie daarheen vat nie," het Albert besluit, "maar sodra ek geld kan insamel vir voorrade en toerusting en dalk nog geboue, gaan ek self. Ek moet. Die mense daar is my mense, is hulle nie?"

Albert is toe terug Afrika toe, en Helene het by die baba in Straatsburg gebly.

Toe Albert, Lambaréné bereik, het hy gevind dat die sink gebou al was wat oorgebly het van sy hospitaal. Selfs dit het geen dak gehad nie.

“Die oerwoud het ingesluip,” het Joseph gesê. "Dit het die hutte en die pakhuis op gevreet. Dit is wat hier gebeur."

“Ons moet weer bou,” het Albert gesê en hy het weer begin.

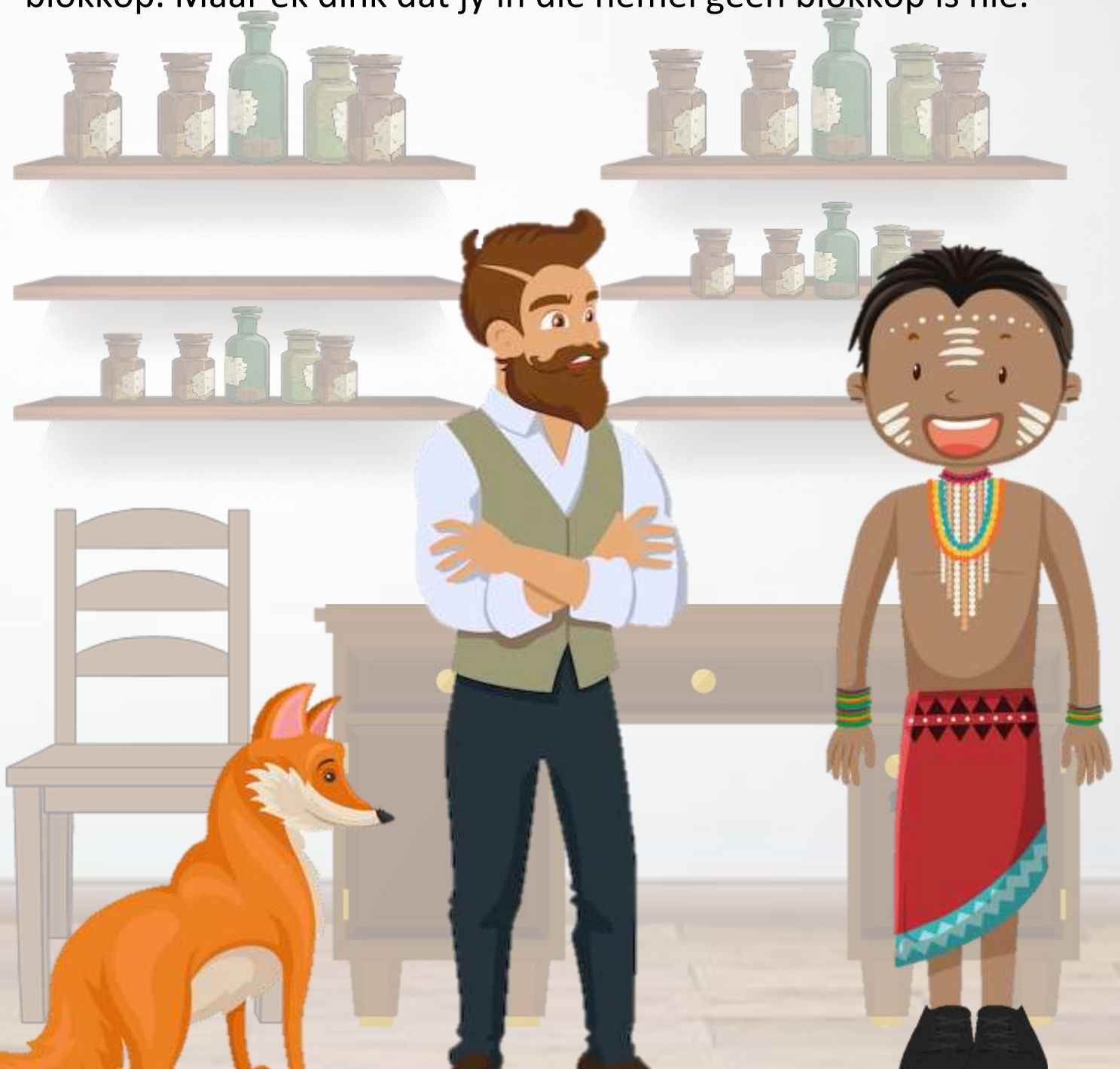
Kort voor lank het Albert weer 'n hospitaal gehad, en hy het 'n ander dokter gehad om hom te help. Die tweede dokter het net betyds opgedaag, want daar was 'n uitbreking van disenterie in die area.

Albert het lank en hard gewerk, maar baie mense het gesterf.
Eindelik het Albert vreeslik moedeloos geraak.

“Hoekom kan hulle nie luister nie?” het hy gehuil. “Ek sê vir hulle om nie die rivier water te drink nie. Dit is besoedel en dit maak hulle siek. O, wat 'n stompkop was ek om hier heen te kom!”

“Ja, dokter,” het Josef gesê. “Hier op aarde is jy waarlik 'n blokkop. Maar ek dink dat jy in die hemel geen blokkop is nie.”

Albert het moed gekry toe Josef dit gesê het, en hy het vroliker gevoel. Mettertyd het die disenterie epidemie verby gegaan. Maar daar was altyd probleme en daar was nooit genoeg plek nie.

"Ons het 'n groter hospitaal nodig," het Albert vir Reynard gesê, "en ek dink ek weet net waar dit moet wees."

Albert het 'n motorboot geneem en met die rivier op gery. Twee myl ander kant van sy ou hospitaal het hy by 'n punt van die land gekom waar twee honderd hektaar skoon gemaak was. "Is dit nie pragtig nie!" het Albert vir Reynard uit geroep.

"Die oerwoud sal weer insluip," het Reynard gewaarsku. "In die reën seisoen sal die rivier styg."

"Ons sal alles op stapels bou, hoog bo die rivier se vlak," het Albert gesê. "Ons sal boomgaard plant om vrugte te kweek, en ons sal graan saai in die spasie wat oor is."

Albert het 'n motorboot geneem en met die rivier op gery. Twee myl ander kant van sy ou hospitaal het hy by 'n punt van die land gekom waar twee honderd hektaar skoon gemaak was. "Is dit nie pragtig nie!" het Albert vir Reynard uit geroep.

"Die oerwoud sal weer insluip," het Reynard gewaarsku. "In die reën seisoen sal die rivier styg."

"Ons sal alles op stapels bou, hoog bo die rivier se vlak," het Albert gesê. "Ons sal boomgaard plant om vrugte te kweek, en ons sal graan saai in die spasie wat oor is."

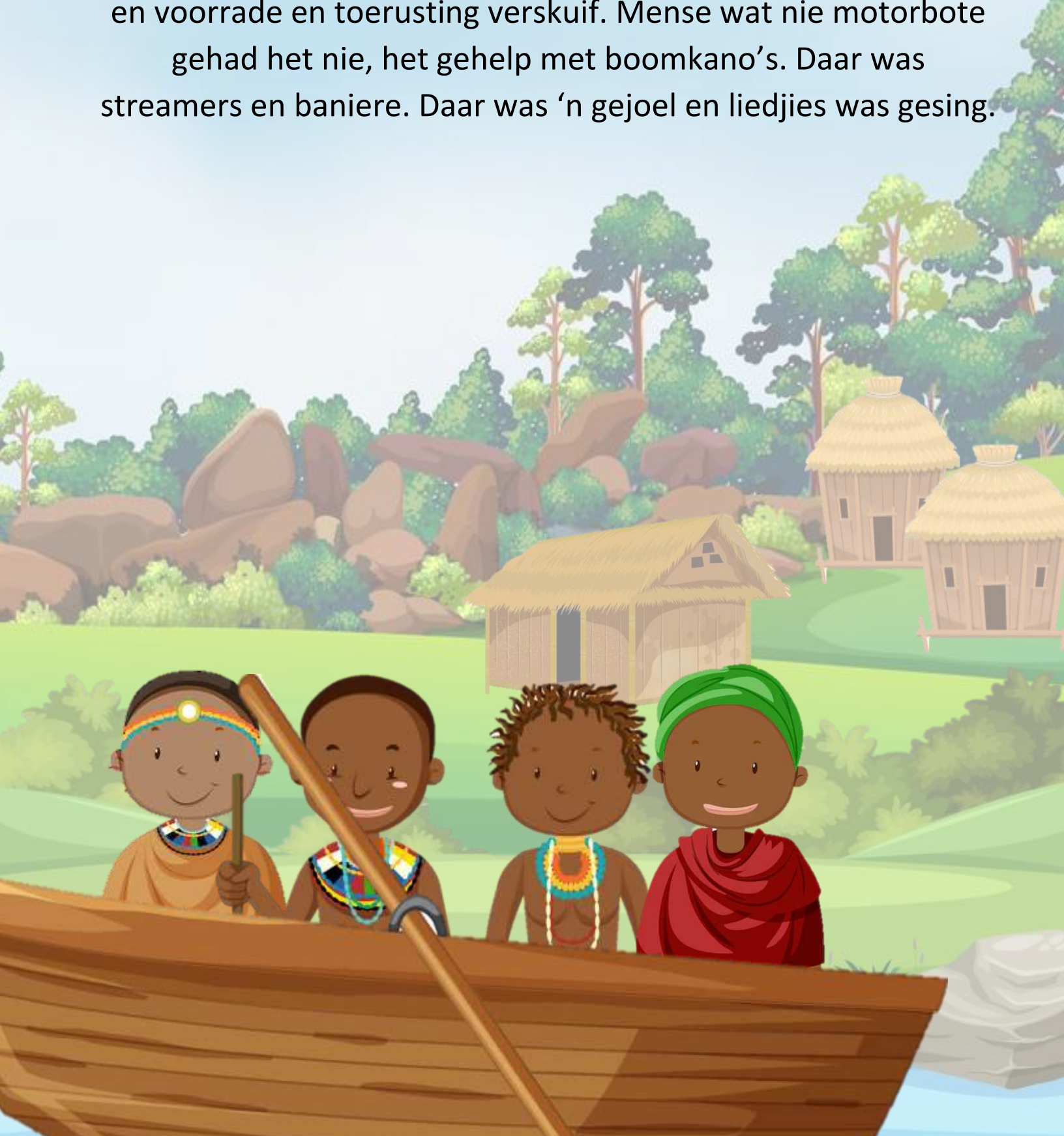

Die hele winter het die pasiënte wat goed genoeg was om te werk vir die nuwe hospitaal gewerk. So ook hul vriende wat van die dorpe op en af in die rivier gekom het. Albert het hulle in kos en geskenke betaal - lepels en kookpotte en komberse en muskiet nette.

Toe die hospitaal klaar was, was daar 'n groot feesviering op die rivier. Motorbote het van heinde en ver gekom. Hulle het heen en weer tussen die nuwe hospitaal en die ou een beweeg en voorrade en toerusting verskuif. Mense wat nie motorbote gehad het nie, het gehelp met boomkano's. Daar was streamers en baniere. Daar was 'n gejoel en liedjies was gesing.

"Is dit nie deftig nie?" het Albert gesê. Hy was baie bly.

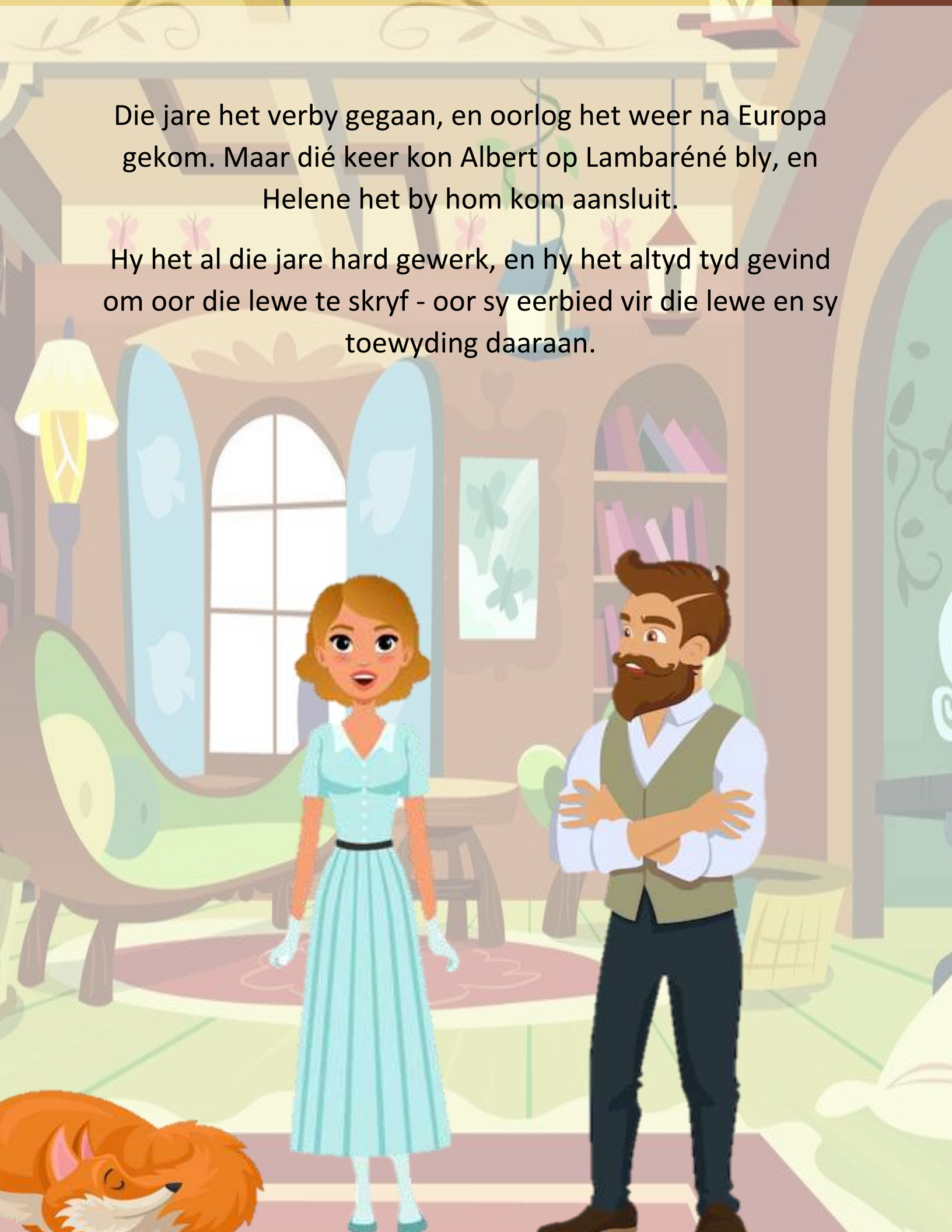
"Ja, dit is," het Reynard gesê. Hy het na die veertig hutte vir die pasiënte gekyk en na die groter geboue wat op pale opgelig was. Die nuwe Lambaréné hospitaal kan ses of sewe honderd mense huisves. "Baie dorpies is nie so groot nie," het die jakkals gesê.

Die jare het verby gegaan, en oorlog het weer na Europa gekom. Maar dié keer kon Albert op Lambaréné bly, en Helene het by hom kom aansluit.

Hy het al die jare hard gewerk, en hy het altyd tyd gevind om oor die lewe te skryf - oor sy eerbied vir die lewe en sy toewyding daaraan.

"Is jy nie moeg nie?" het Reynard eenkeer gesê. "Hoekom rus jy nie!"

Want my menswees is soos geld," het Albert gesê. "As ek dit in 'n pot op 'n rak hou, kan dit niks doen nie. Maar as ek dit op ander spandeer, wie weet wat kan gebeur?"

Wat wel met Albert gebeur het, was dat sy toewyding aan die mense by Lambaréné - en aan alle lewende dinge - wêreldwyd bekend geword het. Hy is deur regerings en universiteite en geleerde samelewings vereer. Koningin Elizabeth het die Orde van Verdienste aan hom oorhandig, en in 1952 het 'n gesant van Stockholm gekom om te vra of hy die Nobelprys vir Vrede sou aanvaar.

Albert het natuurlik aanvaar. Die prys was \$33 000, en hy kon die geld gebruik om 'n nuwe gebou by Lambaréné te bou.

Nie almal kan dokters word nie en Afrika toe gaan soos Albert Schweitzer nie, maar daar sal altyd werk wees wat toegewyde mense kan doen. Dit is een ding wat Albert die wêreld geleer het.

Dit is iets waaraan jy dalk wil dink.

Soms lewer toewyding grootse resultate op. Hospitale word gebou. Siektes word genees. Maar toewyding kan redelik eenvoudig wees. Elke dag is toegewyde mense vriendeliker en meer behulpsaam vir diegene rondom hulle.

Net jy kan besluit of toewyding aan iets buite jouself jou
lewe groot betekenis kan gee, en jou 'n beter, meer
volledige mens kan maak. . . net soos ons goeie vriend
Albert Schweitzer.

Die Einde

Historiese Feite

Albert Schweitzer is op 14 Januarie 1875 in Elsas gebore, wat op daardie stadium aan Duitsland behoort het. As baba was hy so broos dat sy ma amper skaam was om hom te laat sien deur vriende en bure in die dorpie Günsbach, waar die Schweitzers hul tuiste gemaak het. Sy het vasgestel dat hy gesond en sterk sou word, en sy het hom so goed versorg dat hy teen die tyd dat hy twee was 'n stewige, gesonde kleuter was. Sy hele lewe daarna sou hy tot merkwaardige en langdurige inspanning in staat was.

Albert was die seun van 'n predikant, en hy het groot geword in 'n huishouding waar teologie 'n alledaagse bekommernis was en waar musiek ook as vanselfsprekend aanvaar was. Sy pa het vir hom klavier lesse begin gee voordat hy oud genoeg was om skool toe te gaan. Toe sy bene lank genoeg was om die pedale op die orrel in die dorpskerk te bereik, het hy die orrelis daar oorreed om hom te wys hoe om die stoppe te gebruik. Hy het so goed gevaar dat die orrelis hom, toe hy maar nege was, toegelaat het om vir die oggend dienste te speel.

Historiese Feite

In Oktober 1893 het Albert 'n student aan die Universiteit van Straatsburg geword. Dit was tydens 'n kort vakansie van die universiteit dat Albert besluit het dat hy sy tyd sou spandeer totdat hy dertig word om die dinge van die gees wat hy lief gehad het te absorbeer en dat hy daarna sy lewe sou wy om die mensdom te dien. Hy het nooit van hierdie besluit afgewyk nie, en hy was veral gelukkig toe hy Helene Bresslau, die dogter van 'n bekende Straatsburg historikus, ontmoet het. Sy het ook die oproep gevoel om haar lewe aan die lydende mensdom toe te wy. Toe Albert aangekondig het dat hy 'n dokter sou word en na Afrika sou gaan, het Helene graag sy sending met hom gedeel.

In 1912 het Albert sy doktors graad in geneeskunde aan die Universiteit van Straatsburg verwerf. Kort daarna het hy uit gegaan na Lambaréné, Gaboen, in Frans Ekwatoriaal Afrika.

Die hospitaal wat Albert by Lambaréné gebou het, het uiteindelik wêreldwyd beroemd geword, en baie mense het geld gestuur om dit te ondersteun, maar in die begin moes Albert sukkel. Hy was nie lank in Afrika voordat die Eerste Wêreld oorlog uit gebreek het nie, en hy en Helene het na Frankryk terug gekeer, waar hulle as vyandelike vreemdelinge in 'n klooster in die Pireneëberge geïnterneer was.

Historiese Feite

Sewe jaar later het hy na Afrika terug gekeer om sy hospitaal 'n ineen gestort gevind. Hy het dit herbou en vergroot, en vir die res van sy lewe het hy gereeld terug reise na Europa gemaak om lesings te gee en konserte te gee sodat hy geld kon insamel om sy werk by Lambaréné te ondersteun.

Albert Schweitzer was nie net 'n dokter nie: hy was 'n filosoof, 'n teoloog en 'n musikoloog. Hy is in musikale kringe bekend as die redakteur van Bach se orrelmusiek en die skrywer van 'n biografie van die groot komponis. Sy filosofiese geskrifte het hom die respek van die akademiese wêreld gebring. Maar dit was sy humanitêre pogings in Afrika wat hom wêreldroem besorg het en vir hom die Nobelprys vir Vrede gewen het. Die boeke wat hy oor sy Afrika ervarings geskryf het, is *On the Edge of the Primeval Forest* (1922), *More from the Primeval Forest* (1931), en *From My African Notebook* (1938). Eerbied vir die lewe was die konsep wat al Schweitzer se werk geïnspireer het en hom aangespoor het om in 1957 en 1958 te skryf en die groot nasies aan te spoor om afstand te doen van die toetsing van kernwapens. Schweitzer is op 4 September 1965 te Lambaréné oorlede. Op negentig het hy nog met groot krag aan sy monumentale drie-volume *Philosophy of Civilization* gewerk.

THINK

DIGITAL ACADEMY

